

A neveltséggel összeférhetetlenül túl szép az előadás. És ezzel együtt még a reménye is elveszett annak, hogy a bulvárszínházon túllépve a rendező egy másfajta színházeszményről valljon.

Dimitrije Đurković előadásának ötletei nyersegek, kihordatlanok maradtak. Szabó István — aki sokkal egységesebb, következetesebb előadást rendezett — sem tudott teljesen szakítani a szórakoztató bulvárszílussal. Holott épp ez ellen próbáltak mind a ketten lázadni.

GEROLD László

K É P Z Ő M Ű V É S Z E T

A XVII. SZABADKAI KÉPZŐMŰVÉSZETI TALÁLKOZÓRÓL

A már hagyományossá vált szabadkai Képzőművészeti Találkozó tárlatai azoknak a művészeknek az alkotómunkájába ad betekintést, akik a nagyobb művészeti központokon kívül alkotnak, de tagjai a művésztelepeknek. A művésztelepek többsége igen elaszvikusan fogadja be mindazt, ami új, s immár nemcsak az országhatárokon belüli, hanem azon túli tevékenységeket is fejt ki. A szabadkai találkozóra is az UNESCO patronátusa alatt került sor, s célja is újabb képzőművészeti törekvések bemutatása és serkentése.

A sorrendben XVII. szabadkai találkozó témája a grafika. Részben, mert ezen a téren számos kísérlet történik, és az újabb és újabb lehetőségek még mindig csábítanak, részben pedig egyfajta hagyománytiszteltől. Az első nyomda Szabadkán 1844-ben, tehát 135 évvel ezelőtt létesült, és pontosan hetvenöt éve annak a forradalmi tettnek, amelyet a szabadkai nyomdászok hajtottak végre.

A szabadkai kiállítássorozat első tárlata a múlt év utolsó napjaiban nyílt meg, s A jugoszláv grafika címmel mutatja be a Képzőművészeti Találkozóznak az ország egyik leggazdagabb gyűjteményét.

Ennek az anyagnak a története talán éppoly figyelemreméltó, mint maga a kiállított anyag, s ezért talán nem lesz érdektelen részletesebben is kitérni rá.

Nem is oly rég, 1964 júniusában, Palícson grafikai és szoborkiállítás nyílt, majd ugyanannak az évnek őszén, ugyancsak Palícson megtartották a jugoszláv grafikusok találkozóját is, amelyen az ország letehetségesebb grafikusai is megjelentek. Az ilyen és hasonló rendezvények tették meg Szabadkát az ország első számú grafikai központjává, s amikor sor került A jugoszláv grafika egy évtizede című kiállításra, a városnak már valóban olyan gyűjteménye volt, amilyennel mások nem

dicsekedhettek. A kiállítás sikerén felbuzdulva a város elhatározta, hogy minden kiállítótól megvásárol egy-egy művet, s ezzel tovább gyarapodott a kollekcio.

Az így összeállt anyag képviselte most már a jugoszláv grafikát Magyarországon és Csehszlovákiában is. Maga Kassák Lajos, miután az Ernst Múzeumban megtekintette a gyűjteményt, rendkívül elismerően nyilatkozott róla. Ettől nagyobb elismerést talán nem is kaphatott a kiállítás, hiszen Kassák az európai grafika egyik legjobb ismerője volt.

A szabadkai anyag a következő években tovább gyarapodott, és bár igen keveset áldoztak rá, a gyűjtést mindenki komoly *feladatnak* tekintette.

Miért?

Az első kiállításokon indult fiatalok is befutottak már, sőt kezdtek nemzetközi hírnévre is szert tenni, a gyűjtemény viszont tartalmazta vezető grafikusképeink legismertebb lapjait is. Božidar Jakacól kezdve, mindenkinek volt már itt alkotása, s a cél már nem lehetett egyéb, mint szakszerű válogatással tovább gyarapítani a gyűjteményt.

A legújabb kiállítássorozat első tárlatán már 240 többnyire jó grafika szerepel, s mintegy keresztmetszetét adja mindannak, ami ebben a művészeti ágban az elmúlt több mint másfél évtizedben történt, s mutatja azokat az utakat is, amelyek meghódításával ma még csak kísérleteznek.

A szabadkai nyomdaipar jubileumának tiszteletére egész kiállítássorozatot rendeznek. A március végéig nyitva tartó grafikai kiállítás után a vajdasági nyomdaipar termékeinek kiállítása, majd a hagyományos áprilisi találkozó következik, és megrendezik még a vajdasági művészi embléma tárlatát. Az elképzeléstől a megvalósításig lesz a címe a grafikai kultúrával kapcsolatos tanácskozásnak, amelyen az érdeklődőknek bemutatnák a művészi grafika készítésének különböző szakaszait is.

Ezekről az országban is egyedülálló rendezvényekről részletesen is szólnunk majd.

Bela DURANCI

T Á J É K O Z Ó D Á S

KONKRÉT KÖLTÉSNET AZ USA-BAN

A konkrét költészet útjai című tanulmányomban (*Új Symposion* no. 147., 148., 149.) csupán utalásszerűen érintettem az amerikai, pontosabban USA-beli konkrét költészeti mozgalmat. A legnagyobb erőfeszítések árán sem tudtam ugyanis körvonalazni az óceánon túli helyzetet és előzményeit. Nemrég kezembe került a Mary Ellen Solt szerkesztette